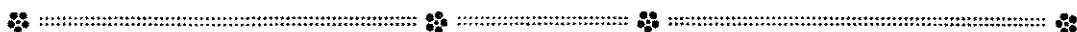

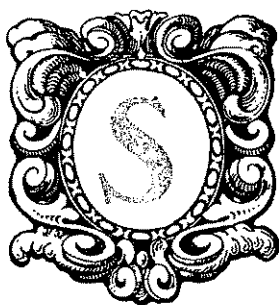
ANY II.

REUS, 15 DE NOVEMBRE DE 1921

NUM. 44.

CADA QUINZE DIES

SEGONS una dita popular, feta la llei, feta també la trampa. Lo qual, en bona lògica, vol dir que, o bé els que fan les lleis no tenen les potències prou afinades per a evitar que quedi sempre un portell obert per on puguin entrar els burladors de la legalitat estatuida, o bé els encarregats de fer complir els preceptes legals son gent que saben fer els ulls grossos, o bé aquells que han d'acatar les disposicions del legislador, son prou espavilats per a trobar a tot hora el desllorigador de la trampa. Però, amb tot i això, les lleis han sigut fetes certament per a ésser respectades i acatades, i tant si es compleixen com no, una llei justa, bona i sàbia, sempre serà una patent de capacitat pels que l'han formulada i un mèrit digne d'encomi pels que l'han votada, per quant hauran sapigut traduir un esclat d'opinió conscient de les necessitats dels moments llavors actuals.

Quan nosaltres anavem a estudi, estava de moda el donar als alumnes unes regles infal·libles, i senzilles d'aplicar, per a conèixer i mesurar el grau de civilització d'un poble. N'hi ha prou, se 'ns deïa, amb què

pregunteu quantes tonelades de carbó mineral, o bé de ferro, gasta aquell poble cada anyada, o que conteu el número de fusos que fan moure les seves fàbriques. Doncs ara el cronista, posant càtedra i fent el sabi i l'erudit,—que alguna vegada havia d'arribar-li la tanda de poguer-ho fer—diu, en alta veu, que també la varietat i sabiesa de les lleis d'una nació, poden servir per a marcar el nivell de progrés i civilització dels pobles, i sinó, mireu com els historiadors quan volen evidenciar la grandesa i la perfecció en el governament que en temps llunyans assolí la terra catalana, ens parlen de les lleis marítimes que els nostres avant-passats donàren al món i de les disposicions, prudents, justes i plenes de seny, que decretava el gran Rei Jaume I. I encara que les coses no fossin en realitat tal com un hom les pinta, ens convé mirar-les'hi, puix així ens podrem sentir orgullosos d'ésser espanyols, ja que, els intel·ligents en aquestes matèries, asseguruen que cap nació té millors lleis que Espanya, ni més nombroses, ni més per a tots els gustos, malgrat les males llengües diguin que les lleis espanyoles, son fetes d'una pasta d'una plasticitat tan extremada, que fàcilment s'enmotllen a totes les conveniències dels ciutadans amb bons padrins i a tots els capricis dels cacics omnipotents.

Però si com espanyols podem sentir-nos

satisfets i orgullosos, en canvi, com reusencs, hem d'estar contristats de debó. Els ganxets tenim molt poques lleis i, les poques que tenim, no poden pas ser més dolentes. Tota la legislació pròpiament reusenca, es redueix, com passa en totes les ciutats, grans i petites, a aquest codi ciutadà que s'anomena *Ordenances Municipals*, i les nostres d'ordenances, Déu em perdoni, són una vergonya pel nostre poble. Moltes vegades, passant els ulls per les pàgines del nostre codi municipal, he arribat a sospitar que no fou l'Excm. Ajuntament de Reus l'autor d'aquella monstruositat, sinó que foren els ganxets esbojarrats els que, constituïts en autoritats carnavalesques, redactaren i donaren a llum les nostres Ordenances com si es tractés d'un de tants bàndols de Carnestoltes. I sinó, veieu-ne la mostra, i digueu-me si peco d'exagerat.

Hi ha un article, model de previsió, que és el número 137, que diu que *queda prohibida la circulació de vehículos en calles cuya estrechez lo impida, que estarán cerradas con guarda cantones*, no fos cas, devien pensar els nostres paternals regidors, que si no les tanquéssim amb *guarda cantones*, algun carrater mal-humorat tingués la diabòlica ocurrència de fer passar el carro pels terrats i teulades i fés desgràcies. Un altre article, el 224, parla de la fabricació de la xocolata, i vetllant per la salut dels ciutadans, disposa que *queda especialmente prohibido el emplear en su fabricación mendrugos de pan y cualquiera otra sustancia o materia colorante*, demostrant que, els confeccionadors de les Ordenances Municipals de Reus, no sols eren homes prudents, sinó també sabis que coneixien més Química que els alemanys, puix aquests, amb tot i tenir-hi la mà trençada en la qüestió de les anilines, mai han sapigut que entre les mateixes poguéssin comtar-s'hi els *mendrugos de pan*. L'article 630, vol vetllar per l'Agricultura, i mana terminantment, que *los pastores cuidarán de que sus ganados no se aproximen a los árboles, especialmente si son cabrios, que, como es sabido, roen la corteza de los mismos y son causa de su destrucción*; però un hom llegeix i torna a llegir, i és fa un embull, puig no arriba a entendre si els *cabrios* son els pastors, o bé els *ganados*, o bé els arbres, i si els *cabrios* roen la *corteza* dels arbres o bé aquests es mengen l'escorxa dels *cabrios*. En un altre article,

el número 16, és prohibeix sèriament, *perjudicar a los demás con humos o gases incómodos o nocivos i també molestarles*—suposo que a *los demás*—*con ruidos musicales, especialmente por las noches*. I prou perquè això és *manantial que no se agota* i arribaria a molestar-nos més que un barber que afeités als seus parroquians al bell mig del carrer, cosa que també les nostres Ordenances, molt santament, condemnen, en el seu article número 77.

A més de quatre, tots aquests disbarats i tonteries els faran riure, però a mi, ho confesso sincerament, em donen pena i quasi, quasi, em fan plorar, puix imagino el trist concepte que, la gent de fora de casa, ha de formar de la nostra ciutat en llegir les Ordenances que 'ns reigeixen, com si per a acreditar-nos de poca-soltes, o de cosa pitjor, no 'n tinguéssim prou, els ganxets, amb els disbarats que cada dia publiquen els diaris reusencs, de quines columnes, semblen haver fugit per a no tornar-hi mai més la gramàtica i el sentit comú. Per això un amic inseparable de la meua pobra personalitat, fà alguns anys proposà al Ajuntament de Reus, a instancies meves, la reforma total de les nostres Ordenances. I per això avui, en veure que la Corporació Municipal torna a parlar de la tal reforma, faig vots fervents per a que l'intent no fracassi, i prego, de genolls si és menester, als nostres actuals regidors, que no demorin ni un moment la tasca benfactora i que facin unes noves Ordenances en les que, no deuria faltar-hi, un article que disposés la *busca i captura* de tots els exemplars de les Ordenances actuals per a ésser cremats al mig de la plaça i escampades als quatre vents les seves cendres.

I ara perdoneu, estimats llegidors, si aquesta crònica vos sembla poc seriosa i d'una trivialitat impròpia de la REVISTA DEL CENTRE DE LECTURA. Estar a tot hora tibet i sèrio, es perillós per a la salut del qui escriu i per a la d'aquell que llegeix, que prou i massa en passem de tragèdies cada dia. Convé, de tant en tant, una mica d'alegría, puix si bé ho mirem, la rialla, no la sorollosa i estrident, sinó la mitja rialla, és la salsa de la vida; i la ironía, no la que clava el seu fibló maligne en les entranyes de la vida privada, sinó la que pessigolleja a flor de péll, es un mètode de correcció i perfeccionament d'un eficàcia indiscutible.

O. ROVELLAT PRAT